

2(72)2013

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

- Керовані інфекції
- Грип та інші ГРВІ
- ВІЛ-інфекція
- Протозоози і паразитози
- Гострі кишкові інфекції
- «Біохімічна» біопсія печінки

ISSN 1681-2727

9 771681 272000

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Головний редактор **М.А. Андрейчин**

*Н.А. Васильєва,
Ж.І. Возіанова,
К.С. Волков,
О.П. Волосовець,
О.Л. Івахів,
С.І. Климнюк (заступник головного редактора),
І.М. Кліщ,
Л.Я. Ковальчук,
В.С. Копча (відповідальний секретар),
Л.Т. Котляренко,
С.О. Крамарєв,
В.Ф. Марієвський,
І.О. Ситник,
М.Д. Чемич,
Ю.І. Фещенко,
Л.С. Фіра.*

*І.В. Богадельніков (Сімферополь),
Н.О. Виноград (Львів),
Ю.Л. Волянський (Харків),
В. Гальота (Бидґощ, Польща),
О.А. Голубовська (Київ),
А.Л. Гураль (Київ),
О.В. Деміховська (Росток, Німеччина),
Б.М. Дикий (Івано-Франківськ),
О.К. Дуда (Київ),
І.А. Зайцев (Донецьк),
О.М. Зінчук (Львів),
І.О. Карпов (Мінськ, Білорусь),
В.М. Козько (Харків),
І.П. Колеснікова (Київ),
А. Лайшконіс (Каунас, Литва),
В.П. Малий (Харків),
В.І. Матяш (Київ),
Л.В. Мороз (Вінниця),
Е.І. Мусабаєв (Ташкент, Узбекистан),
І.І. Незгода (Вінниця),
Є.В. Нікітін (Одеса),
Г.К. Палій (Вінниця),
К.С. Плочев (Софія, Болгарія),
В.І. Покровський (Москва, Росія),
А.О. Руденко (Київ),
О.В. Рябоконт (Запоріжжя),
Е. Савов (Софія, Болгарія),
М.С. Суремченко (Дніпропетровськ),
А.Ф. Фролов (Київ),
Л.А. Ходак (Харків),
В.П. Широбоков (Київ),
А.М. Щербінська (Київ),
О.О. Ярош (Київ).*

Всеукраїнський науково-практичний
медичний журнал

Заснований у листопаді 1994 року
Виходить з 1995 року щоквартально

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 16795-5367 Р, видане Міністерством юстиції України 10.06.2010 р.

Відповідно до постанови президії ВАК України від 26.05.2010 р. № 1-05/4 журнал «Інфекційні хвороби» повторно внесений до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук у галузі медицини

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Google Scholar

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Журнал
«Інфекційні хвороби».
Медуніверситет.
Майдан Волі, 1
м. Тернопіль, 46001, УКРАЇНА
Тел.: (0352) 52-47-25.
E-mail: infecdis@ukr.net

Розповсюдження журналу
за передплатою.

Одержувач платежу Тернопільський державний медичний університет;
код 02010830;
р/р 31252273210444 в
ГУДКСУ в Тернопільській обл.;
МФО 838012.

Видання журналу рекомендоване вченою радою Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського (протокол № 18 від 25.06.2013 р.).

Дизайн, верстка Ярослава Теслюк

Підписано до друку 26.06.2013 р.

Видавець і виготівник:
ТДМУ імені І.Я. Горбачевського
Майдан Волі, 1
м. Тернопіль, 46001, УКРАЇНА

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2215 від 16.06.2005 р.

За зміст рекламних матеріалів
відповідальність несе рекламодавець.
При передруці або відтворенні повністю
чи частково матеріалів журналу
«ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»
поширення на журнал обов'язкове.

ЗМІСТ

ПЕРЕДОВА СТАТТЯ

Некрасова Л.С., Свита В.М., Ємець М.А. (Київ)
Епідемічна ситуація щодо інфекцій, керованих засобами імунoproфілактики, у 2012 році

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Андрейчин М.А., Копча В.С., Москалюк В.Д., Гиріна О.М., Йосик Я.І. (Тернопіль, Чернівці, Київ)

Удосконалення лікування хворих на грип та інші ГРВІ

Піддубна А.І., Чемич М.Д. (Суми)

Імунологічні зміни та профіль цитокінів у хворих на ВІЛ-інфекцію

Москалюк В.Д., Сорохан В.Д., Меленко С.Р., Баланиук І.В. (Чернівці)

Зміни маркерів ендотеліальної дисфункції у пацієнтів з ВІЛ-інфекцією/СНІДом на тлі ВААРТ

Миرونюк І.С. (Ужгород)

Результати оцінки стану диспансеризації ВІЛ-інфікованих осіб в умовах регіональної субепідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Закарпатті

Покровська Т.В., Зінчук О.М. (Львів)

Ураження серця у хворих на гостру Епштейна-Барр вірусну інфекцію і синдром Кавасакі

Андрейчин М.А., Морочковський Р.С. (Тернопіль, Луцьк)

Особливості перебігу кліщового енцефаліту за різних шляхів інфікування

Ліпковська І.В. (Одеса)

Клініко-лабораторна характеристика гострої стадії набутого токсоплазмозу

Полукчи О.К., Трихліб В.І., Кондратюк В.В., Павлов С.Б. (Харків, Київ)

Динаміка прозапальних цитокінів у хворих на тропічну малярію

Васильєва Н.А., Шкільна М.І. (Тернопіль)

Поєднана паразитарна інвазія аскаридоз і лямбліоз: особливості імунітету та лікування хворих

Копча В.С., Деркач С.А., Ситник О.М., Киличава В.С. (Тернопіль, Харків)

Удосконалення лікування хворих на гострі кишкові інфекції і корекція дисбіозу кишечника

Незгода І.І., Науменко О.М., Бук А.Я., Князева В.І. (Вінниця)

Роль асоціантів у структурі ротавірусної інфекції у дітей

Безруков Л.О., Гарас М.Н., Болтенков В.Л., Гук Л.І., Хуторна О.В. (Чернівці)

Діагностична цінність клінічних і окремих лабораторних показників у виявленні сальмонельозу у дітей

CONTENTS

EDITORIAL

Nekrasova L.S., Svyta V.M., Yemets M.A. (Kyiv)
5 Epidemic Situation in Relation to Infections, Guided Facilities of Immunoprophylaxis in 2012 Year

ORIGINAL INVESTIGATIONS

Andreychyn M.A., Kopcha V.S., Moskaliuk V.D., Hyrina O.M., Yosyk Ya.I. (Ternopil, Chernivtsi, Kyiv)

12 Treatment Improvement of Patients with Influenza and Other ARVI

Piddubna A.I., Chemych M.D. (Sumy)

20 Immunological Changes and Cytokines Profile in Patients with HIV Infection

Moskaliuk V.D., Sorokhan V.D., Melenko S.R., Balaniuk I.V. (Chernivtsi)

26 A Shift of the Endothelial Dysfunction Markers in Patients with HIV-Infection/AIDS Under HAART

Myronyuk I.S. (Uzhgorod)

28 The Results of the Evaluation of Prophylactic Medical Examination of HIV-Infected Persons in Terms of Regional Sub-Epidemy HIV-Infection/AIDS in Transcarpathian Region

Pokrovska T.V., Zinchuk O.M. (Lviv)

33 Heart Involvement for Patients with Acute Epstein-Barr Viral Infection and Syndrome of Kawasaki

Andreychyn M.A., Morochkovsky R.S. (Ternopil, Lutsk)

39 Peculiarities of Tick-Borne Encephalitis Course with Different Transmission Ways

Lipkovska I.V. (Odesa)

45 Clinical and Laboratory Description of the Acute Stage of Purchased Toxoplasmosis

Polukchy O.K., Trykhllyb V.I., Kondratiuk V.V., Pavlov S.B. (Kharkiv, Kyiv)

53 Proinflammatory Cytokines Dynamics in Patients with Tropical Malaria

Vasyliieva N.A., Shkilna M.I. (Ternopil)

57 Combinations of Parasitic Infestations Ascariasis and Giardiasis: Features of Immunity and Treatment

Kopcha V.S., Derkach S.A., Sytnyk O.M., Kylychava V.S. (Ternopil, Kharkiv)

60 Treatment Improvement of Patients with Acute Intestinal Infections and Correction of Infective Dysbiosis

Nezhoda I.I., Naumenko O.M., Buk A.Ya., Kniazeva V.I. (Vinnitsia)

67 The Role of the Associate of the Structure of Rotavirus Infection in Children

Bezrukov L.O., Haras M.N., Boltenkov V.L., Hook L.I., Khutorna O.V. (Chernivtsi)

70 Diagnostic Value of Clinical and Laboratory Parameters to Detect Salmonellosis in Children

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

IMMUNOLOGICAL CHANGES AND CYTOKINES PROFILE IN PATIENTS WITH HIV-INFECTION

A.I. Piddubna, M.D. Chemych

SUMMARY. The article presents the analysis of the profile of cytokines IL-4, IL-10, TNF- α and features of the disease in HIV-infected persons, depending on the level of immunosuppression. Established that the

immune status of patients with HIV individuals is characterized by failure of cell compartment with an imbalance ratio of immune cells and increased production of proinflammatory TNF- α and anti-inflammatory IL-10.

Key words: HIV-infection, cytokines, cell immunity.

Отримано 7.11. 2012 р.

© Москалюк В.Д., Сорохан В.Д., Меленко С.Р., Баланюк І.В., 2013
УДК 616.98:578.829.6-06:616.98

V.D. Moskaliuk, V.D. Sorokhan, S.R. Melenko, I.V. Balaniuk

A SHIFT OF THE ENDOTHELIAL DYSFUNCTION MARKERS IN PATIENTS WITH HIV-INFECTION/AIDS UNDER HAART

Bukovinian State Medical University

On the basis of inspection 127 patients with HIV-infection/AIDS it is set that at this pathology substantially grows concentration of thrombomodulin, and von Willebrand factor, which specifies on HIV-induced of vascular wall defeat. As far as progress of immunogenicity the concentration of all of the noted indexes grows for certain. 3-monthly symptomatic therapy does not influence on the state of endothelia.

Key words: endothelial dysfunction, HIV/AIDS.

Recently, special attention of scientists focused on the role of endothelium in the pathogenesis of HIV infection. Locally, the endothelium forms a wall of hepatic blood capillary – sinusoid to ensure exchange between blood and tissues. In general, endothelial lining of blood vessels of the body is seen as an active independent body that ensures homeostasis of the vascular wall and is an important barrier to the spread and development of infection [1, 2].

Molecules that are produced by endothelium and are markers of its activation and damage are in soluble form in the bloodstream [3]. They can identify qualitative and quantitative laboratory methods. In particular, highly sensitive tests are defined in the peripheral blood content of thrombomodulin and von Willebrand factor levels [4, 5].

Thrombomodulin is a surface glycoprotein of endotheliocytes that involved in the processes of blood coagulation and fibrinolysis [6]. In case of damage endothelial thrombomodulin released into the blood in soluble form, and its concentration in blood correlates with the degree of endothelial damage [7].

Von Willebrand factor is an adhesive glycoprotein which accumulates in the secretory granules of endothelial cells and subendothelial matrix. It regulates the initial adhesion of platelets to subendothelial and plasma levels of coagulation factor VIII. The level of von Willebrand factor in the blood increased by stimulation of endothelial cytokines and in case of it damaged [4].

The aim of the study was to study the content of these markers of endothelial dysfunction in blood of patients with HIV infection, they change depending on the clinical stage of disease and under HAART treatments.

Patients and methods

The study involved 127 patients with HIV infection who were on ambulatory treatment during 2008-2011 in a regional center for prevention and fight against AIDS of Chernivtsi. Among these patients were 66 men and 61 women aged 19 to 44 years.

Among examined there were 35 (27.6 %) patients with clinical stage I, 60 (47.2 %) – II, 22 (17.3%) – III, 10 (7.9 %) – IV clinical stage.

All patients were divided into two groups: I – 93 persons (47 men and 46 women) aged 19 to 44 years who did not receive HAART; II – 34 patients (19 men and 15 women) aged 21 to 44 years who got first-line HAART (zidovudine + lamivudine + efavirenz). These patients were on HAART for at least 3 months.

Patients with I and II clinical stage HIV-infection/AIDS were combined in the first study subgroup, and from III and IV – to the second subgroup. 21 representative of group II (61.8 %) was in phase II clinical HIV-infection/AIDS, 9 (26.4 %) – in III and 4 (11.8 %) – in IV. Patients with clinical stage II HIV-infection/AIDS made first, and from III and IV – the second subgroup II.

In serum samples of all patients with HIV infection by ELISA quantitatively has been determined von Willebrand factor and thrombomodulin. To identify thrombomodulin used test systems produced by Diaclone (France), and von Willebrand factor – test kits manufactured by Shield Diagnostics (UK). The content of von Willebrand factor calculated as a percentage of standard samples for standard curves [5].

Statistical analysis of digital data had been done by a computer program “Microsoft Excel 2007”, using the criterion of Student's and linear correlation coefficient and Pearson. The value of $p < 0.05$ was considered statistically significant.

Results and discussion

Established that significant changes were subjected to all the indicators of endothelial dysfunction. In the representatives of each subgroup thrombomodulin concentration significantly higher than for healthy persons, for I-st and II clinical stages of HIV infection ($12,17 \pm 0,38$) mg/l, while III and IV – ($17,38 \pm 0,40$) mg/l, with normal ($4,83 \pm 0,35$) mg/l ($p < 0,02-0,005$). Importantly, together with the deepening of HIV significantly increased the concentration of this marker.

The concentration of von Willebrand factor also changed significantly in the patients first subgroup ($202,65 \pm 4,33$) % and the second subgroups – ($221,11 \pm 2,57$) %, significantly exceeding the level of healthy individuals – ($164,50 \pm 6,30$) % ($p < 0.02$). At the same time with the progression of HIV concentration of this parameter significantly increased ($P2-1 < 0.05$).

Established a strong inverse correlation between the number of T-helper cells and content thrombomodulin – $r = -0,74 \dots -0,91$, and between the number of T-helper cells and the concentration of von Willebrand factor – the average inverse ($r = -0,43 \dots -0,68$).

Elevated thrombomodulin and von Willebrand factor in the patients apparently are the outcome of blood capillary structure and/or increase the expression and release of these factors on endothelial cells as the microvasculature of body tissues. Thus, the findings confirm the hypothesis about the development of endothelial dysfunction in HIV-infection/AIDS.

Damage to endothelial monolayer hypothetically could be the result of pathogenetic links of HIV infection, including virus particles passing through the endothelial barrier and the interaction of immunocompetent cells of the vascular wall. Thus, in the world literature there is evidence of direct infection of endothelial HIV [8, 9], although the direct cytopathic effect of virus in endothelial cells remains to be confirmed.

More proven is a scheme of HIV-induced damage of endothelial cells through a cascade of inflammatory reactions, which is also an important link in the pathogenesis of HIV infection [5]. HIV proteins launch allocation of proinflammatory cytokines such as interleukin-8 (IL-8) and cause endothelial apoptosis [10]. Our studies confirm these data, since overexpression thrombomodulin and von Willebrand factor is a component of the inflammatory response of the vascular wall. In particular, thrombomodulin regulates blood clotting and fibrinolysis has anti-inflammatory and cytoprotective effects, contributing to the maintenance of endothelial integrity. As the release of thrombomodulin that may occur due to inhibition of its formation under the action of cytokines or neutrophils-dependent proteolytic department soluble thrombomodulin of endothelial membrane creates conditions favorable for the development of inflammation. On the other hand, the endothelial monolayer structure violations stimulates excretion of von Willebrand factor, which in turn contributes not only platelet adhesion to bare subendothelium, but adhesion of leukocytes to endothelial cells, also contributing to the development of inflammation [6].

The idea of an important pathogenetic role of persistent activation of endothelium in the progression of HIV infection is confirmed also in studies of the impact of increased expression of biologically active substances such as IL-8 and transforming growth factor β (TGF β), which have stimulating effect on the processes neoangiogenesis [9].

Conclusions

1. In all patients with HIV infection significantly increases the concentration thrombomodulin and von Willebrand factor, indicating that HIV-induced lesions of the vascular wall.

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

2. The established inverse correlation between the number of T-helper cells and of endothelial dysfunction: the extent of progression of HIV concentration of all these parameters significantly increased.

3. 3-month symptomatic therapy does not affect the state of endothelium.

Literature

1. Weiler H. Thrombomodulin / H. Weiler, B. H. Isermann // *Thromb. Haemost.* – 2003. – Vol. 1, N 7. – P. 1515-1524.
2. Кравченко А.В. Патогенетические механизмы нарушения системы гемостаза у больных ВИЧ-инфекцией / А.В. Кравченко, В.В. Малеев, А.М. Полякова // *Эпидемиология и инфекционные болезни.* – 2000. – № 3. – С. 45-49.
3. Endothelial cells in physiology and in the pathophysiology of vascular-disorders / [D.B. Cines, E.S. Pollak, C.A. Buck et al.] // *Blood.* – 2008. – Vol. 91, N 10. – P. 3527-3561.
4. Cacoub P. Anti-endothelial cell auto-antibodies in HIV mixed cryoglobulinemia / P. Cacoub, P. Ghillani, R. Revelen // *J. Hepatol.* – 2009. – Vol. 31, N 4. – P. 598-603.
5. Андрейчин М.А. Тромбомодулін і фактор Віллебранда як маркери ендотеліальної дисфункції у хворих на хронічний гепатит С / М.А. Андрейчин, В.В. Кубацький // *Інфекційні хвороби.* – 2006. – № 4. – С. 29-33.
6. Дисфункция эндотелия. Причины, механизмы, фармакологическая коррекция / [С.Ю. Ермолов, В.Г. Радченко, А.В. Шабров и др.]. – СПб.: Изд-во СПбГМУ, 2003. – С. 69-82.
7. Бойчук С.В. Роль эндотелиальных клеток в регуляции апоптоза инфицированных ВИЧ-1 CD4+ лимфоцитов / С.В. Бойчук, И.Г. Мустафин, М.В. Макарова // *Мед. иммунология.* – 2006. – Т. 8, № 4. – С. 523-530.

8. Structural proteins of HIV induce interleukin 8 production and apoptosis in human endothelial cells / [A. Balasubramanian, N. Munshi, J.M. Koziel et al.] // *J. Gen. Virol.* – 2005. – Vol. 86. – P. 3291-3301.

9. Domingues A. Hemostasis in HIV / A. Domingues, G. Gamallo, R. Garsia // *J. Clin. Pathology.* – 2008. – Vol. 47, N 11. – P. 999-1003.

10. Деклараційний патент на корисну модель 55834. Україна, МПК А61В 10/00. Спосіб діагностики стадійності при ВІЛ-інфекції/СНІДі / С.Р. Меленко, В.Д. Москалюк. – № u 2010 07574; Заявлено 17.06.2010; Опубл. 27.12.2010, Бюл. № 24/2010. – 3 с.

ЗМІНИ МАРКЕРІВ ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ВІЛ-ІНФЕКЦІЄЮ/СНІДОМ НА ТЛІ ВААРТ

В.Д. Москалюк, В.Д. Сорохан, С.Р. Меленко, І.В. Баланюк

РЕЗЮМЕ. На підставі обстеження 127 хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД встановлено, що при цій патології істотно зростає концентрація тромбомодуліну та фактора Віллебранда, що вказує на ВІЛ-індуковане ураження судинної стінки. У міру прогресування імунодефіциту концентрація всіх зазначених показників достовірно зростає. 3-місячна симптоматична терапія не впливає на стан ендотелію.

Ключові слова: ендотеліальна дисфункція, ВІЛ/СНІД.

Отримано 16.01.2013 р.

© Миронюк І.С., 2013
УДК 616.98:578.828:614.21:362.147]-036.21(477/87)

І.С. Миронюк

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ СТАНУ ДИСПАНСЕРИЗАЦІЇ ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ ОСІБ В УМОВАХ РЕГІОНАЛЬНОЇ СУБЕПІДЕМІЇ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ/СНІДУ В ЗАКАРПАТТІ

Закарпатський центр профілактики та боротьби із СНІДОМ (Ужгород)

Наведено результати оцінки стану та якості диспансеризації дорослих ВІЛ-позитивних осіб диспансерної групи в Закарпатській області у 2010-2012 рр. Виявлено основні групи причин недосяж-

ності до диспансеризації та відсутності повного охоплення пацієнтів диспансерної групи необхідними медичними послугами в умовах регіональної субепідемії ВІЛ-інфекції/СНІДУ в регіоні, де про-